

בא"ד, יש לעיין מ"ט הו"א דנשברה ללוקח, נימא אדם מועד לעולם ונשברה לסרסור, או נימא דלתקוני שדרתיך ולא לעוותי, וי"ל דנשברה באונס, או ע"י דבר אחר ולא ע"י גוף האדם, ודלא כמו שהעמידו תוס' דאיירי שלא נזהר, לכן אם היא של לוקח מפסיד לוקח, לולי הקמ"ל לפי רשב"ם, שבנתיים הכל שייך לסרסור.

רשב"ם ד"ה הרכינה, הטה על צדה אחר שהטיף ממנה שלש טיפין. בא לאפוקי שלא נפרש שמתוך הרכינה עצמה מטיף ג' טיפין, דזה אינו נכון, שהרי הטעם דהרכינה של מוכר, הוא משום שללוקח אין זמן לחכות שיתמצה בכלי, לפיכך אם כבר מחכה עבור ג' טיפין, מדוע שלא יקבל את הכל, וע"כ שמטיף לפני כן.

רשב"ם ד"ה ומיצית, שנתאסף מיצוי השמן לשולי הכלי. כוונתו לומר דמיצית היא בתחתית כשעומד ישר, ורכינה היא בצד כשמשיכה על צדה. וי"מ דהכל אחד דע"י שמרכין הכלי מתמצה מקירותיו, וזהו מיצית, ועיין מלאכת שלמה (פי"א מתרומות ח').

רשב"ם ד"ה וחייב להטיף לו שלש טיפין, לאחר עירווי היין והשמן וכו' מן הדבוק בדופני הכלי. צ"ע מדוע לא נחייב את המוכר להשתמש בכלי מעט יותר גדול דאז ישפוך בבת אחת את כל מה שמגיע למקח, וכגון אם רוצה ליטר, נחייבנו למלאות ליטר ומעט יותר בכלי יותר גדול, ואח"כ ישפוך ליטר בקילוח, בלי להזדקק לדפנות כלל.

י"ל, דכיון שמודד בכלי מדה מדוייק, [כגון ליטר] אזי אם ימלא יותר, יהיה קשה

מה שלא כתב רשב"ם דהוא שלוחו של מוכר, הוא מפני דהמוכר אינו צריך שליח שיזכה עבורו, שהרי בין כך היין של מוכר הוא, ומה שמשאיל לו את הכלי אין זה בגדר שליחות.

מורה 1234567
דבר החסידות

בא"ד, וקמ"ל דלא אמרינן דסרסור אינו אלא שלוחו של לוקח, וכשנתמלאת נשברה ללוקח, עכ"ל. צ"ע במה שכתב "וכשנתמלאת", דהא אם הוי שלוחו של לוקח, א"כ נימא ראשון ראשון קנה, דכלי של שליח יקנה ללוקח ראשון ראשון, כמו שקונה הסרסור לעצמו ראשון ראשון, וכמוש"כ רשב"ם לעיל, וא"כ למה כתב רשב"ם דכשנתמלאת נשברה ללוקח, הא אפי' קודם לכן גמי נשברה לו, [אבב"ה, יתכן דכוונת הרשב"ם דבעינן שתתמלא לכה"פ שנתא שלימה, וכמו שכתב בגמ' (בד"ה אי מדה דלוקח), אך באמת לא בעי' שיתמלא כל הכלי, ברם באמת מסתמות לשון הרשב"ם משמע, דבעי' שתתמלא לגמרי], עוד יש לעיין אמאי הוי שלוחו של לוקח, נימא דהוא שלוחו של מוכר להביא לידיו של לוקח.

י"ל דחדא מיתרצתא בחברתה, דבאמת אינו שליח ממש אלא שמתווך ביניהם, וכל זמן שהמוכר שופך שמן או יין לא חשיב כשליח כלל, לא דמוכר, שהרי המוכר עוסק בעצמו, ולא דלוקח, משום שעדיין אינו פועל כלום אלא מחכה שיגמור למדוד, ואם נשבר לפני גמר המדידה פשיטא דנשברה למוכר, אבל בגמר המדידה שנוטל הסרסור כדי להביאה לקונה, בזה ס"ד דהוי כשליח דקונה ע"י כלי שלו, ונימא דזכה בהן קונה מדין זכין ונשברה ללוקח, ועל כך קמ"ל דהסרסור קונה לעצמו.